

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในบทนี้จึงเป็นการเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 226 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 146 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยค่าความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้สูตร Yamane' (1973: 727 - 728)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของกลุ่มประชากร
 e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้
กำหนด เท่ากับ 0.05

แทนค่า จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ คือ

$$n = \frac{226}{1 + 226(0.05)^2}$$

$$= 145.80$$

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 146 คน

2.2 ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการสุ่มผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยเทียบกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ในแต่ละอำเภอเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกระจายตามอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ตามอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา

อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	หัวหน้าฝ่าย	ผู้บริหาร	หัวหน้าฝ่าย	
มายอ	29	29	19	19	38
แม่ลาน	11	11	7	7	14
โคกโพธิ์	40	40	26	26	52
ยะรัง	33	33	21	21	42
รวม	113	113	73	73	146

2.3 ทำการสุ่ม ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล ในแต่ละอำเภอโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัย สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 38 ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง	จำนวน 6 ข้อ
ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	จำนวน 8 ข้อ
ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	จำนวน 11 ข้อ
ด้านวินัยและการรักษาวินัย	จำนวน 7 ข้อ
ด้านการออกจากราชการ	จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับตามหลักการของ Likert (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) มีระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงและแก้ไข เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้
3. สร้างเครื่องมือแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาและความชัดเจนในข้อความเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
 - 3.1 วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษาหรือด้านอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวเนื่องกับหัวข้อวิจัย
 - 3.2 เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการงานวิจัยเป็นอย่างดี

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นเนื้อหา (IC) ตามวิธีการของ Rovinelli และ Hambleton (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117) ได้ค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 1.00
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990: 204) โดย ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีค่าเท่ากับ .9531 ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านพบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7673 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8952 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8201 ด้านวินัยและการรักษาวินัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8815 ด้านการออกจากราชการมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8996

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 146 ชุด ถึงผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยตรง พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยโดยผู้วิจัยจะไปรับคืนด้วยตัวเองภายใน 20 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์เพื่อนำไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยได้รับข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนต้นสังกัด ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอผลวิเคราะห์ลงในตาราง
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานบุคคลทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย

และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลโดยใช้เกณฑ์ตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็น ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

4. ทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยายและทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison Procedure) ตามวิธีการ Least Significant Difference (LSD)

5. รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เสนอผลวิเคราะห์ลงในตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร (Rovinelli และ Hambleton, 1978 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 140) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
ประเด็นหลักของเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมข้อคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์
อัลฟา (Alpha - Coefficient) โดยใช้สูตร (Cronbach, 1990 : 204) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_{\text{items}}^2}{S_{\text{Total}}^2} \right]$$

เมื่อ α_k แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_{items} แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_{Total} แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (Ferguson, 1981: 49)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 $\sum x$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (Ferguson, 1981: 49)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน
 $(\sum x^2)$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด ยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 การทดสอบค่าที (t- test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม

2.3.1 ในกรณีที่ความแปรปรวนของประชากรไม่เท่ากัน ใช้สูตร

(อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์, 2546 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_1^2/n_1 + S_2^2/n_2}}, \quad df = \frac{(S_1^2/n_1 + S_2^2/n_2)}{\frac{(S_1^2/n_1)^2}{n_1 - 1} + \frac{(S_2^2/n_2)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ t แทน ค่าการแจกแจงของที (t - Distribution)
 $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1	1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2	2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1	
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2	

2.3.2 ในกรณีที่ความแปรปรวนของประชากรเท่ากัน ใช้สูตร
(อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 178)

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}{\sqrt{S_p^2[1/n_1 + 1/n_2]}} \sim df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงของ t (t - Distribution)
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.4 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance)
(อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 180) ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

การเปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการ Least Significant Difference (LSD) ใช้สูตร (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชสุภวงค์, 2546 : 183)

$$LSD = t_{\alpha, v} \sqrt{MS_w (1/n_i + 1/n_j)}$$

เมื่อ $t_{\alpha, v}$ แทน ค่าสถิติ t จากตาราง t ที่ $v = N - K$
 MS_w แทน ค่าสถิติ Mean square ภายในกลุ่ม
 n_i, n_j แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง i, j

Prince of Songkla University
 Pattani Campus